

F. t. I. vedr. straffeloven m.v.

af en særlig fremgangsmåde eller særlige formkrav i forbindelse med gennemførelsen af retsanmodninger fra udenlandske myndigheder. Det gælder således anmodninger om båndoptagelse eller videooptagelse af politiafhøringer, udfærdigelse af politirapporter i overensstemmelse med gældende regler i det begærende land. Endvidere imødekommer danske myndigheder i vidt omfang anmodninger om, at repræsentanter fra de kompetente udenlandske myndigheder kan være til stede her i landet i forbindelse med danske myndigheders gennemførelse af de efterforsknings-skridt, der er omfattet af retsanmodningen. Herudover sørger danske myndigheder for i forbindelse med bl.a. afhøringer af vidner i givet fald at gøre disse vidner bekendt med særlige regler for afgivelse af vidneforklaring i det begærende land.

Som eksempel på anmodninger om særlige formkrav, der normalt ikke imødekommes og heller ikke i fremtiden kan forventes imødekommet, er anmodninger om aflæggelse af ed i forbindelse med vidneforklaringer. Aflæggelse af ed afslås normalt som værende i strid med grundlæggende retsprincipper her i landet, jf. retsplejelovens § 190, og sådanne formkrav vil også efter artikel 4, stk. 1, i EU-retshjælpskonvention kunne afslås.

Som beskrevet nedenfor i pkt. 3.2.3 foreslår Justitsministeriet i forbindelse med ændringen af retsplejelovens § 190, at formuleringen »bør« ændres til »skal«. Dette skønnes bedst stemmende med ordlyden af artikel 4, stk. 1, i EU-retshjælpskonventionen. Det forudsættes endvidere, at anmodninger fra udenlandske myndigheder om overholdelse af en særlig form eller fremgangsmåde på andre områder som hidtil respekteres i videst muligt omfang.

Artikel 4, stk. 1, skønnes således ikke at kræve yderligere lovændringer.

Artikel 4, stk. 2, vedrører fristerne for udførelse af de anmodninger, som er fremsat af de begærende medlemsstater, og det fastslås heri, at det i visse tilfælde kan være af afgørende betydning, at en anmodning behandles inden for en bestemt frist. Stk. 2 indebærer i den forbindelse en forpligtelse for den anmodede medlemsstat til i videst muligt omfang at tage hensyn til de frister, der er fastsat i anmodninger om gensidig retshjælp. Hvis myndigheden i den begærende medlemsstat finder det nødvendigt, at anmodningen gennemføres inden en bestemt dato, kan den anføre dette i anmodningen, hvis fristen samtidig begrundes.

Det bemærkes, at bestemmelsen ikke påvirker gyldigheden af den erklæring vedrørende artikel 7, stk. 3, i 1959-konventionen, som Danmark afgav i forbindelse med ratifikationen. Det følger af erklæringen, at

Danmark kan nægte forkyndelse af en stævning for en tiltalt, som opholder sig i Danmark, hvis dokumentet ikke overleveres til danske myndigheder mindst 30 dage forinden det tidspunkt, på hvilket den indstævnte skal give møde.

Artikel 4, stk. 3, omhandler den situation, at en retsanmodning ikke eller kun delvis kan imødekommes i overensstemmelse med de formkrav, den begærende medlemsstat har angivet i henhold til stk. 1. I sådanne tilfælde er den anmodede medlemsstat forpligtet til straks at give den begærende medlemsstat en redegørelse for situationen og til at anføre, på hvilke betingelser anmodningen kan imødekommes. Sådanne betingelser kan, om nødvendigt, bl.a. være, at der forelægges yderligere dokumentation eller oplysninger. Det er endvidere fastsat, at myndighederne i den begærende og i den anmodede medlemsstat kan aftale, hvorledes anmodningen videre skal behandles, idet de i givet fald gør den videre behandling betinget af, at de nævnte betingelser opfyldes.

Selv om den anmodede medlemsstat i henhold til stk. 3 og 4 under visse omstændigheder er forpligtet til at give den begærende medlemsstat oplysninger, er der ikke fastsat nogen særlig procedure i den forbindelse, og den anmodede medlemsstat kan derfor selv bestemme, hvordan den vil give de relevante oplysninger.

Artikel 4, stk. 4, omhandler de foranstaltninger, der skal træffes, hvis den frist, den begærende medlemsstat har fastsat, ikke kan overholdes. Står det klart for den anmodede medlemsstat, at en bestemt frist ikke kan overholdes, og at forsinkelsen, henset til den begrundelse, der er givet for fristen i henhold til stk. 2, vil vanskeliggøre retsforfølgningen betydeligt i den begærende medlemsstat, skal den anmodede medlemsstats myndigheder snarest muligt oplyse, hvor lang tid der skønnes nødvendig for at gennemføre anmodningen. Den begærende medlemsstats myndigheder skal straks oplyse, om behandlingen af anmodningen til trods herfor skal fortsætte. Endvidere åbner bestemmelsen mulighed for, at de to medlemsstaters myndigheder aftaler, hvorledes anmodningen videre skal behandles.

Bestemmelserne i stk. 2 til 4, der må betragtes som ordensforskrifter i medlemsstaternes indbyrdes samarbejde, skønnes ikke at kræve lovændring.

3.1.5. Fremsendelse og forkyndelse af retsdokumenter (artikel 5)

1959-konventionen hviler på en forudsætning om, at forkyndelse af retsdokumenter for en person, der opholder sig på en anden medlemsstats område, som